

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Próbny egzamin maturalny

Formuła 2023

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

MHMP-R0-100-2601

DATA: **12 stycznia 2026 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron (zadania 1–15), *Przykłady nutowe do wybranych zadań* oraz płytę z nagraniami.
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Symbol zamieszczony przy zadaniu zamkniętym oznacza, że rozwiązanie tego zadania musisz przenieść na kartę odpowiedzi. Ocenie podlegają wyłącznie odpowiedzi zaznaczone na karcie odpowiedzi.
4. Odpowiedzi do zadań zamkniętych oznaczonych symbolem zaznacz na karcie odpowiedzi w części przeznaczony dla zdającego:
  - zamaluj pola do tego przeznaczone
  - błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.
5. Odpowiedzi do pozostałych zadań zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
6. Do wybranych zadań dołączono przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Te zadania oznaczone są w arkuszu znakiem .
7. Wykaz przykładów dźwiękowych zamieszczono na 3. stronie.
8. Przykłady nutowe do wybranych zadań, oznaczonych znakiem , znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. Przed zapoznaniem się z nagraniami i zapisem nutowym przeczytaj uważnie treść poleceń.
9. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
10. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
11. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabele są umieszczone na marginesie przy wybranych zadaniach.
12. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

WYKAZ PRZYKŁADÓW DŹWIĘKOWYCH

Zadanie 4. – ścieżka 1.

Zadanie 5.

Przykład 1. – ścieżka 2.

Przykład 2. – ścieżka 3.

Zadanie 10.

Przykład 1. – ścieżka 4.

Przykład 2. – ścieżka 5.

Przykład 3. – ścieżka 6.

Zadanie 12. – ścieżka 7.

Zadanie 1. (0-2)

Na ilustracji przedstawiono kobiety muzykujące na instrumentach znanych w starożytności.

<https://www.gutenberg.org>

Podaj nazwy instrumentów oznaczonych na ilustracji literami A–C.

A. ....

B. ....

C. ....

Zadanie 2.

Zapoznaj się z zapisem fragmentu śpiewu średniowiecznego.

Intr. 6.

R E- qui- em * ae- tér- nam do- na e- is

Dómi- ne : et lux perpé- tu- a lú- ce- at e-

is. *Ps.* Te de- cet hymnus De- us in Si- on, et ti- bi reddé-

tur vo- tum in Je- rú- sa- lem : * exáudi o- ra- ti- ónem me- am,

ad te omnis ca- ro vé- ni- et. Ré- qui- em.

<https://grego.cormundum.pl/canticum/766>

Zadanie 2.1. (0–1)

Określ zastosowanie tego śpiewu w liturgii.

.....

2.1.

0–1

Zadanie 2.2. (0–1)

Podaj nazwę typu notacji muzycznej w zaprezentowanym fragmencie.

.....

2.2.

0–1

Zadanie 2.3. (0–1)

Które cechy dźwięku zostały sprecyzowane za pomocą notacji muzycznej w zaprezentowanym fragmencie? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Wysokość.
- B. Czas trwania.
- C. Metrum.
- D. Dynamika.

Zadanie 3. (0-3)

Uzupełnij tabelę. Przyporządkuj każdemu z kolejnych okresów w muzyce średniowiecza nazwisko kompozytora i – charakterystyczną dla wskazanego czasu – technikę kompozytorską. Nazwiska kompozytorów i nazwy technik wybierz spośród podanych poniżej.

Kompozytorzy: Guillaume de Machaut • Guillaume Dufay • Perotinus • Boecjusz

Techniki kompozytorskie: izorytmiczna • fauxbourdon • organalna • polichóralna

Nazwa okresu	Kompozytor	Technika
Ars antiqua		
Ars nova		
Okres burgundzki		

Zadanie 4. ♪

Zapoznaj się z zapisem nutowym pieśni *L'homme armé* oraz z zapisem nutowym i z nagraniem *Kyrie* z mszy *L'homme armé* Johanna Ockeghema (ścieżka 1.). Zapis nutowy *Kyrie* znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

8 L'hom - me, l'hom - me, l'homme ar - mé, l'homme ar - mé.

6 8 L'homme ar - mé doit on dout - ter, doit on doub -

11 8 ter. On a fait par - tout cri - er, que chas -

17 8 cun se viegne ar - mer d'un hau - bre - gon de

22 8 fer. L'hom - me, l'hom - me, l'homme ar - mé, l'homme ar - mé.

29 8 L'homme ar - mé doit on dout - ter, ter,

Zadanie 4.1. (0–1)

Podaj nazwę głosu w *Kyrie* z mszy Johanna Ockeghema, w którym jest umieszczona melodia pieśni *L'homme armé*.

.....

4.1.**0–1****Zadanie 4.2. (0–1)**

Podaj nazwę techniki kompozytorskiej, którą zastosował w *Kyrie* Johannes Ockeghem do wprowadzenia melodii pieśni *L'homme armé*.

.....

4.2.**0–1****Zadanie 4.3. (0–1)**

Opisz budowę formalną *Kyrie* oraz nazwij element utworu, który decyduje o konstrukcji tej części mszy.

Budowa formalna *Kyrie*: .....

.....

Element decydujący o budowie *Kyrie*: .....

4.3.**0–1****Zadanie 4.4. (0–1)**

Podaj nazwę szkoły renesansowej, którą reprezentował Johannes Ockeghem.

.....

4.4.**0–1**

Zadanie 5. (0–7)

Zapoznaj się z zapisem nutowym i z nagraniem dwóch kolejnych części *II Suity angielskiej* BWV 807 Jana Sebastiana Bacha – cz. III. *Courante* (przykład 1. – ścieżka 2.) i cz. IV. *Sarabande* (przykład 2. – ścieżka 3.). Zapis nutowy utworów znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Uwaga! Nagranie nie uwzględnia znaków repetycji. Występujące w nagraniu dodane elementy ornamentacji są zgodne z improwizacyjną praktyką wykonawczą baroku.

Przeprowadź analizę porównawczą obu części *Suity*. W opisie uwzględnij: rodzaj faktury, elementy metryczne i agogiczne, harmonikę i budowę formalną. Wskaż elementy wspólne i różniące obie miniatury taneczne oraz zasadę, która obowiązywała w ustawieniu kolejnych części barokowej suity.

[illegible]

Zadanie 6.

Zapoznaj się z obrazem Nikolasa Tourniera pod tytułem *Koncert*.

<https://collection.louvre.fr>

Zadanie 6.1. (0–1)

Podaj nazwy instrumentów smyczkowych przedstawionych na obrazie.

.....

6.1.

0–1

Zadanie 6.2. (0–1)

Podaj nazwy instrumentów strunowych szarpanych przedstawionych na obrazie.

.....

6.2.

0–1

Zadanie 6.3. (0–1)

Podaj nazwy instrumentów, na których muzycy realizują partię *basso continuo*.

.....

6.3.

0–1

Zadanie 7.

Poniżej zamieszczono dwa fragmenty partytury opery *La clemenza di Tito* (Łaskawość Tytusa) Wolfganga Amadeusza Mozarta.

Fragment 1.

VITELLIA.

Ma che! Sempre l'istesso, Se sto, a dir mi ver-ra-i? So che se-dol-to fù Lento lo da te; che i suoi se-gua-ci son pronti
Genug! Soll ich das selbe immer von dir nur vernehmen? Len-tulus hast du gewonnen für den Plan und seine Schaaren sind schon be-

già; che il Campidoglio acce-so dà-rà moto a un tu-multo. Io tutto questo già mil-le vol-ti u-di-i; la mia vendet-ta mai non veggio però.
reit; das Ca-pitol in Flammen soll das Zeichen dann geben. Dies Alles weiss ich, gar oft ward mir's verkündet, doch meine Rache, nimmer schreitet sie vor.

Fragment 2.

(a Publio.)
(zu Publius.)

Che cru-del-tà! Mi la-ce-ran il co-re
O Grausamkeit! Es toben mir im Herzen

Rammen-ta chi ta-do-ra, rammen-ta chi ta-
Ge-den-ke stets der Liebe, ge-den-ke stets der

vieni! La-cerbo a-ma-ro pian-to,
folg'mir! Ihr herber Schmerz die Thränen,

Zadanie 7.1. (0–2)

7.1.

Uzupełnij tabelę. Do każdego fragmentu partytury przyporządkuj właściwą nazwę formy operowej oraz opisz funkcję dramaturgiczną każdej z tych form w konstrukcji opery. Nazwy form operowych wybierz z podanych poniżej.

0–1–2

aria • *recitativo secco* • tercet • duet • *recitativo accompagnato*

	Forma operowa	Funkcja dramaturgiczna
Fragment 1.		
Fragment 2.		

Zadanie 7.2. (0–1)

7.2.

Podaj nazwę wokalne formy operowej, która była stosowana głównie do ukazywania emocji i uczuć bohatera.

0–1

Zadanie 8. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Fryderyk Chopin i Ferenc Liszt poznali się w Wiedniu, gdzie często wspólnie koncertowali.	P	F
Pierwsza biografia Fryderyka Chopina wyszła spod pióra Ferenc Liszta.	P	F

Zadanie 9. (0–4)

9.

Uzupełnij zdania. Wybierz i podkreśl jedną informację podaną w nawiasie, tak aby powstało zdanie prawdziwe.

0–1–

2–3–4

Koncerty fortepianowe Fryderyka Chopina powstały w [młodzięcym / dojrzałym] okresie twórczości kompozytora. Oba koncerty mają [trzyczęściową / czteroczęściową] budowę. Pierwsze części utrzymane są w formie sonatowej z podwójną ekspozycją. Zgodnie z praktyką stosowaną w koncertach w stylu [*galant* / *brillanť*], pod koniec pierwszej części nie pojawia się [*kadencja* / *repryza*]. Istotna rola przypada trzecim częściom koncertów – o charakterze [*tanecznym* / *improwizacyjnym*].

10.

0-1-
2-3**Zadanie 10. (0–3)**

Zapoznaj się z nagraniami fragmentów sonat skrzypcowych pochodzących z trzech różnych epok (przykład 1. – ścieżka 4., przykład 2. – ścieżka 5., przykład 3. – ścieżka 6.).

Przy numerze każdego przykładu muzycznego wpisz nazwę epoki, w której powstały przedstawione utwory.

Przykład 1.: .....

Przykład 2.: .....

Przykład 3.: .....

11.

0-1-
2-3**Zadanie 11. (0–3)**

Uzupełnij tabelę. Do każdego tytułu utworu inspirowanego przyrodą dopisz nazwisko kompozytora i nazwę epoki, w której ten utwór powstał.

Tytuł utworu	Nazwisko kompozytora	Epoka
Oratorium <i>Pory roku (Die Jahreszeiten)</i>		
Cykl koncertów <i>Cztery pory roku (Le quattro stagioni)</i>		
Cykl miniatur fortepianowych <i>Pory roku (Wriemiena goda)</i>		

Zadanie 12. 🎧🎵

Zapoznaj się z fragmentem partytury i nagrania utworu pochodzącego z końca XIX wieku (ścieżka 7.). Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. (Uwaga! Nagranie jest dłuższe niż zapis nutowy).

Autor utworu poprzedził partyturę inwokacją:

Stepie wspaniały, pieśnią cię witam. Pośród twoich niezmierzonych przestrzeni słychać było i szum skrzydeł, i dźwięk kopyt konnicy, rozbrzmiewała fujarka pastusza i tęskna pieśń kozacza, której towarzyszyły teorbany i bębenki, rozlegały się okrzyki wojenne i zgrzyt ścierających się szabel. Walki i zapasy olbrzymie skończyły się, wojownicy w grobie legli. Ty jeden tylko, wielki stepie, pozostałeś wiecznie piękny i spokojny!

A. Orczykowska-Piotrowska, [...], notesmuzyczny.pl

Zadanie 12.1. (0–2)

Podaj nazwisko kompozytora, tytuł utworu i gatunek reprezentowany przez ten utwór.

1. Nazwisko kompozytora: .....

2. Tytuł utworu: .....

3. Gatunek: .....

12.1.

0–1–2

Zadanie 12.2. (0–1)

Zaprezentowany w nagraniu temat utworu – odwołujący się do tradycji rycerskich/szlacheckich – jest stylizacją polskiego tańca. Podaj nazwę tego tańca.

.....

12.2.

0–1

Zadanie 12.3. (0–1)

Podaj nazwę typu faktury fragmentu utworu zaprezentowanego w nagraniu.

.....

12.3.

0–1

Zadanie 12.4. (0–1)

Napisz polskie nazwy dwóch instrumentów, w których partii umieszczono główną melodię tematu.

.....

.....

.

12.4.

0–1

Zadanie 13. (0–3)

Do każdego koncertu wymienionego w tabeli przyporządkuj cechy, które ten koncert charakteryzują. W każdym wierszu tabeli wybierz właściwą literę wybraną spośród A–D.

13.1.	Johannes Brahms, <i>II Koncert fortepianowy B-dur</i>	A	B	C	D
13.2.	Niccolo Paganini, <i>II Koncert skrzypcowy h-moll</i>	A	B	C	D
13.3.	Ferenc Liszt, <i>II Koncert fortepianowy A-dur</i>	A	B	C	D

- A. czteroczęściowy koncert, w którym partie solowe są realizowane w obsadzie triowej
- B. błyskotliwa, popisowa partia solisty na tle akompaniującej, drugoplanowej partii orkiestry
- C. czteroczęściowy koncert cechujący się równorzędnością partii solisty i partii orkiestry
- D. swobodna, jednoczęściowa budowa zbliżona do poematu symfonicznego

Zadanie 14. (0–1)

Zapoznaj się z opisem jednej z technik kompozytorskich Witolda Lutosławskiego.

Sposób kształtowania formy i faktury kompozycji, rozwinięty i stosowany przez Witolda Lutosławskiego w wielu jego utworach, począwszy od *Koncertu na orkiestrę* (1954). Polega na prowadzeniu równoległych wątków muzycznych w taki sposób, że każdy wątek podzielony jest na odcinki, a granice między kolejnymi odcinkami przypadają w ramach każdego wątku w innych miejscach niż w wątkach pozostałych. Odcinki zachodzą jedno na drugie.

<https://mapofcomposers.pl>

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Technika kompozytorska opisana w tekście, to technika

- A. aleatoryczna.
- B. łańcuchowa.
- C. odcinkowa.
- D. dodekafoniczna.

Zadanie 15. (0–15)**Wybierz jeden z poniższych tematów i napisz wypracowanie.****15.****0–15**

- W wypracowaniu rozważ problem podany w temacie.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 wyrazów.
- Numer wybranego tematu wpisz w wyznaczone miejsce.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu, nie pisz na marginesach.

Temat 1.

Scharakteryzuj gatunek suity w epoce baroku. Uwzględnij jej budowę, obsadę wykonawczą i funkcję, jaką suita pełniła w życiu muzycznym epoki baroku. W swojej pracy odwołaj się do trzech wybranych utworów reprezentatywnych dla tego gatunku.

Temat 2.

Twórczość Ferencza Liszta jest wyrazem głównych założeń oraz zdobyczy muzyki romantyzmu. Rozwiń powyższą tezę, odwołując się do najważniejszych osiągnięć, źródeł inspiracji oraz trzech dzieł kompozytora o szczególnym znaczeniu w historii muzyki.

WYPRACOWANIE**na temat nr .....**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

BRUDNOPIS
(*nie podlega ocenie*)

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

